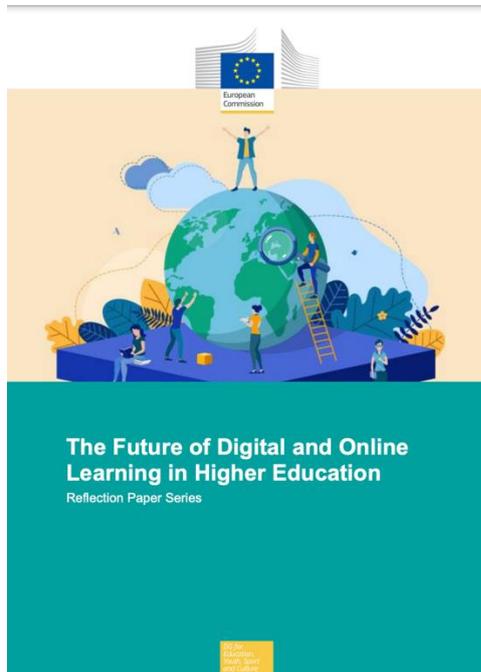

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

ดร.ขวัญฤทัย บุญยะเสนา¹

Dr. Kwanruetai Boonyasana²

The Future of Digital and Online, Learning in Higher Education, Reflection Paper Series

“อนาคตของดิจิทัลและออนไลน์ การเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา ชูบทบาทความเชิงสะท้อนความคิด”

เขียนโดย: The European Union

สำนักพิมพ์: Luxembourg: Publications Office of the European Union

ปีที่พิมพ์: ค.ศ. 2022

จำนวนหน้า: 30 หน้า

ลิงก์: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/90c23493-7cc9-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en>

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประเทศไทย

อีเมล: kwanruetai.b@rmutp.ac.th

² Lecturer, Department of Finance, Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Thailand, e-mail: kwanruetai.b@rmutp.ac.th

"The Future of Digital and Online, Learning in Higher Education, Reflection Paper Series" สาระสำคัญ

- **บทที่ 1** บทนำ การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาก่อนและหลังการระบาดใหญ่หลังโควิด19 ในภาพรวม ที่มาและความสำคัญของดิจิทัลและออนไลน์สำหรับการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา
- **บทที่ 2** บทบทวน จุดเริ่มต้นของการไตร่ตรอง ความท้าทายในโลกดิจิทัลและการเรียนรู้ออนไลน์ในระดับอุดมศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดก่อนช่วงการระบาดใหญ่หลังโควิด19
- **บทที่ 3** ตรวจสอบข้อเสนอพื้นฐานสี่ประการที่จำเป็นสำหรับการทบทวนวรรณกรรม: (1) ให้การเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้าถึงได้ (2) กำลังพัฒนาทักษะและความสามารถด้านดิจิทัล (3) การนำวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลไปใช้ และ (4) ให้การสนับสนุนทางการเงิน
- **บทที่ 4** บทบาทสำคัญของ University Business Cooperation (UBC) และบทบาทในการเคลื่อนไหวจากการสอนแบบตัวต่อตัวไปยังระยะไกลโดย UBC การเปลี่ยนแปลงและการคงอยู่ในด้านดิจิทัลในช่วงหลังการระบาดของโควิด-19
- **บทที่ 5** บทสรุป ประโยชน์ และความท้าทายของ UBC ในบริบทของการเรียนรู้ดิจิทัลและออนไลน์ในระดับอุดมศึกษา

บทที่ 1.0. Introduction

ก่อนการระบาดของโรค COVID-19 อาจกล่าวได้ว่าการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นใช้ระบบดิจิทัลน้อยที่สุดถึงแม้ว่าจะได้รับแรงกดดันมากขึ้นจากภาคเอกชนที่มุ่งสู่โมเดลธุรกิจที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล แต่หลังการระบาดของโควิด19 การศึกษาออนไลน์ในระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสำหรับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มผู้ใหญ่เป็นตลาดเป้าหมายที่มีมูลค่าหลายพันล้านดอลลาร์ ทำให้เกิดการเปิดหลักสูตรออนไลน์ (MOOCs) มหาวิทยาลัยหลายแห่ง โดยเริ่มปรับใช้รูปแบบออนไลน์แบบผสมผสานและเต็มรูปแบบ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าโอกาสในการเรียนรู้ดิจิทัลและออนไลน์ถูกปรับเปลี่ยนอย่างฉับพลันในฤดูใบไม้ผลิปี 2020 เมื่อวิกฤตโควิด19 ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งหมดที่ต้องเปลี่ยนจากการสอนแบบตัวต่อตัวในชั้นเรียน (face-to-face) มาสู่แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์สำหรับการเรียนการสอนทางไกล (remote teaching and learning) โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล แม้ว่าจะมีเวลาเพียงเล็กน้อยสำหรับเตรียมการดังกล่าว การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เกิดขึ้นในครั้งนี้นำไปสู่การทดลองทั่วโลกเรื่องการสอนทางไกลหรือ 'การศึกษาออนไลน์ฉุกเฉิน' (emergency online education) มีการวิเคราะห์สถานการณ์และแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา เช่น การเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงาน การปรับตัว ประสบการณ์ในด้านนวัตกรรมที่ใช้ในการดำเนินการหรือความท้าทาย อุปสรรค รวมถึงประโยชน์ที่ได้รับ

บทความเชิงสะท้อนความคิดนี้นำเสนอภาพรวมอย่างเป็นระบบของการอภิปรายในปัจจุบันเกี่ยวกับผลกระทบของการระบาดของโควิด19 ที่มีผลต่อแนวทางปฏิบัติและการปรับตัวในการเรียนรู้ดิจิทัลและออนไลน์ เนื่องจากสถานการณ์นี้ได้บังคับให้นักการศึกษาต้องมีความเข้าใจในการศึกษาและการเรียนรู้จากระบบดิจิทัลอย่างรวดเร็ว ภาพสะท้อนนี้จึงมุ่งเน้นไปที่ช่วงหลังของการระบาดของโควิด19 โดยมุ่งหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับตัว เพื่อให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลสำหรับการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต กล่าวอีกนัยหนึ่ง เพื่อตอบคำถามสำคัญที่ว่า การศึกษาระดับอุดมศึกษาจะกลับไปใช้แนวคิดและวิธีการก่อนการระบาดของโควิด19 หรือการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบดิจิทัลจะคงอยู่ต่อไปหลังการแพร่ระบาดหรือไม่ และท้ายที่สุดใครจะได้รับประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในการศึกษาระดับอุดมศึกษาและใครจะเป็นฝ่ายเสียเปรียบ ขุดบทความเชิงสะท้อนความคิดนี้มีเนื้อหา ดังนี้

2.0. Challenges in digital and online learning in higher education during the pandemic

ผู้เขียนอธิบายถึงในช่วงเวลาฉับพลันที่นักการศึกษาและนักศึกษาทั่วโลกต้องปรับตัวเข้ากับการสอนทางไกลอย่างรวดเร็ว โดยเกิดการเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบการเรียนรู้แบบตัวต่อตัวเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบดิจิทัลและแบบออนไลน์ จึงนับได้ว่าเป็นความท้าทายสำหรับนักศึกษา นักการศึกษา และผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่ต้องการรับมือกับตลอดจนการเปลี่ยนแปลงอย่างมากกับเทคโนโลยีดิจิทัลต่อวิธีการสอนและการประเมินผล

2.1. นักศึกษา: ความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลและความรู้ด้านดิจิทัลนับได้ว่าเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณา นักศึกษาสามารถเข้าร่วมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ได้ก็ต่อเมื่อสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล (แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์ม ทักษะและความสามารถ รวมถึงซอฟต์แวร์) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารเสมือนจริงในการจัดการเรียนการสอน (เช่น Blackboard, Moodle หรือ Microsoft Teams) ปัจจัยเหล่านี้นำมาซึ่งความได้เปรียบและเสียเปรียบในนักศึกษาบางกลุ่ม ตัวอย่างเช่น นักศึกษาจากภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมที่ได้อาจเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่รวดเร็วได้ง่ายดายกว่า เช่น พวกเขามีแล็ปท็อปรุ่นล่าสุด แบนด์วิดท์ (bandwidth) ที่ดีกว่า การเชื่อมต่อ Wi-Fi ที่เสถียร อุปกรณ์ภาพและเสียงที่ซับซ้อนหรือปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่เดียวกันก็มีนักศึกษาบางกลุ่มในสหภาพยุโรป (เช่น ในโรมาเนีย) ที่ยังขาดการเข้าถึงการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่ดีทำให้ไม่สามารถเข้าถึงการเรียนออนไลน์ได้

2.2. นักการศึกษา: สำหรับนักการศึกษาทักษะด้านดิจิทัลและออนไลน์เป็นประเด็นสำคัญที่ต้องคำนึงถึง เนื่องจากสถานการณ์ล็อกดาวน์ทำให้นักการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์อย่างรวดเร็ว แม้ว่าจะมีประสบการณ์เพียงเล็กน้อยหรือไม่เลยก็ตาม ในช่วงเริ่มต้นของการระบาดใหญ่ของโควิด-19 คณาจารย์สามารถแบ่งออกเป็นผู้ที่เคยอาศัยวิธีการแบบคลาสสิกหรือไม่เคยใช้เครื่องมือเทคโนโลยีมาก่อน และคณาจารย์ (ซึ่งส่วนใหญ่อายุน้อยกว่า) ที่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีออนไลน์อยู่แล้ว ในยุโรปการศึกษาของ the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) พบว่า โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 40 ของนักการศึกษาทั่วสหภาพยุโรปรู้สึกมีความพร้อมที่จะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสอน โดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป นักการศึกษาที่ต่อรับมือกับเทคโนโลยีออนไลน์เป็นครั้งแรกได้เน้นย้ำถึงการขาดทักษะทางเทคโนโลยี เช่น ความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์ ความสามารถในการสื่อสารสำหรับการตั้งค่าออนไลน์ การจัดการเครื่องมือการเรียนการสอนต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และความจำเป็นในการแก้ปัญหาเฉพาะอย่างรวดเร็วในช่วงการจัดการเรียนการสอน

3.0. The established understanding of teaching and learning under scrutiny: Return or transformation in the post-pandemic-period?

ผู้เขียนนำเสนอกรณีศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ในช่วงวิกฤตโควิด-19 ที่รูปแบบการเรียนรู้ดิจิทัลและออนไลน์กลายเป็น 'ความปกติใหม่' (new normal) ในชีวิตมหาวิทยาลัยในแต่ละวันภายในไม่กี่สัปดาห์ แม้จะเกิดเหตุการณ์วิกฤตที่ไม่ได้คาดการณ์มาก่อน Higher Education Institutions (HEIs) ยังคงต้องการให้การจัดการการศึกษาที่มีคุณภาพ ในขณะที่สามารถดำเนินการและปรับตัวให้เข้ากับทรัพยากรทางเทคโนโลยีที่มีอยู่และเกี่ยวข้อง โดยให้ความรู้แก่นักการศึกษาที่ขาดทักษะด้านดิจิทัลและขาดความสามารถในการสอนทางไกล ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการแพร่ระบาดของโควิด-19 ไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน แต่ยังก่อให้เกิดคำถามสำคัญเกี่ยวกับรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนที่ถูกแทนที่ ผู้เขียนหลายคนจึงได้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนการสอนแบบตัวต่อตัวในชั้นเรียนมาสู่แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์สำหรับการเรียนการสอนทางไกล

3.1. ข้อเสนอที่ 1: การเรียนรู้แบบดิจิทัลและออนไลน์ต้องการเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้าถึงได้

ผลกระทบที่เกิดจากความพลิกผันและความท้าทายของการระบาดใหญ่ของโควิด-19 นั้น บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรุนแรง (technological transformation) ของระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่มีปัญหาในด้าน

ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่ต้องแก้ไขก่อนที่จะจัดการเรียนการสอนในรูปแบบดิจิทัลและออนไลน์ ประการแรก คือ การศึกษาในรูปแบบดิจิทัลต้องการโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมและแพลตฟอร์มเทคโนโลยีที่เสถียรสำหรับการสื่อสารเสมือนจริง อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงนั้นการพัฒนาทางดิจิทัลของมหาวิทยาลัยได้ถูกละเลยอย่างต่อเนื่องก่อนช่วงการระบาดของโควิด-19 ตัวอย่างเช่น มีการจัดสรรงบประมาณของมหาวิทยาลัยน้อยกว่าร้อยละ 5 ในสหรัฐอเมริกาสำหรับการใช้จ่ายด้านไอที นอกจากนี้การแบ่งแยกทางดิจิทัลยังมีอยู่ใน HEIs โดยสถาบันที่ได้รับทุนสนับสนุนมีทรัพยากรทางการเงินมากกว่า และส่งผลให้โครงสร้างพื้นฐานด้านไอทีและแพลตฟอร์มระบบการเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนามากกว่าสถาบันที่ขาดเงินทุน

3.2. ข้อเสนอที่ 2: การเรียนรู้แบบดิจิทัลและออนไลน์นั้นต้องการทักษะและความสามารถในด้านดิจิทัล

ในช่วงการระบาดของโควิด-19 ร้อยละ 95 ของมหาวิทยาลัยในยุโรปได้เปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนเป็นรูปแบบทางไกล นักการศึกษาจึงต้องพึ่งพาเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การบรรยายด้วยวิดีโอทางไกล การแชร์สื่อการสอนผ่านระบบการเรียนรู้ดิจิทัลและออนไลน์ การโต้ตอบกับนักเรียนผ่านการแชท การสร้างกระดานโต้ตอบหรือกลุ่มงาน บันทึกคำอธิบาย ที่ทำให้นักศึกษาเข้าถึงได้ หรือการประเมินผลและติวแก่นักศึกษาผ่านระบบทางไกล นอกจากนี้เครื่องมือดิจิทัลทั้งหมดนี้สามารถใช้แบบซิงโครนัส (Synchronous) เมื่ออาจารย์และนักศึกษาอยู่ในสถานที่ต่างกันแต่ในช่วงเวลาเดียวกัน หรือแบบอะซิงโครนัส (Asynchronous) เมื่ออาจารย์และนักศึกษายู่ในสถานที่ต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่ต่างกัน ซึ่งนักศึกษาที่สามารถที่จะเรียนได้ทุกเมื่อที่ต้องการ และแบบผสมซึ่งรวมแบบซิงโครนัสและแบบอะซิงโครนัสเข้าไว้ด้วยกัน

3.3. ข้อเสนอที่ 3: การเรียนรู้แบบดิจิทัลและออนไลน์ต้องมีวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบดิจิทัล

การส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้แบบดิจิทัลในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาการใช้เครื่องมือและรูปแบบการเรียนรู้ดิจิทัลโดยอาศัยนวัตกรรม แต่อย่างไรก็ตามสิ่งนี้ยังไม่สามารถรับประกันความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่ยั่งยืนได้ ปัจจัยสำคัญสำหรับความยั่งยืนในการพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบดิจิทัลนั้นต้องการการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่มีส่วนร่วม ดังนั้น นักศึกษา นักการศึกษา และผู้บริหาร จึงต้องทำงานร่วมกันเพื่อก้าวข้ามความท้าทายนี้ และเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงไปสู่วัฒนธรรมดิจิทัลแบบมีส่วนร่วมดังกล่าว จากการฝึกอบรม การเรียนรู้ โดยผู้เกี่ยวข้อง ต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันและมีการประเมินผลผลลัพธ์อย่างโปร่งใส

3.4. ข้อเสนอที่ 4: การเรียนรู้ดิจิทัลและออนไลน์ต้องการการสนับสนุนทางการเงิน

ในช่วงที่มีการระบาดใหญ่ของโควิด-19 โมเดลธุรกิจ HEIs ทั้งหมด (การเงินของรัฐหรือเอกชน) เผชิญกับความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและการเงินอย่างมาก ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยต่าง ๆ คาดว่างบประมาณจะลดลงเนื่องจากเงินทุนของรัฐบาลที่ลดลง ในขณะที่มหาวิทยาลัยบางแห่งกำลังประสบปัญหาการลงทะเบียนนักเรียนลดลงเนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอนในปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น ในฟินแลนด์เงินทุนสาธารณะครอบคลุมค่าใช้จ่ายสถาบันการศึกษาประมาณร้อยละ 92 โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายสำหรับนักศึกษาในท้องถิ่นและในสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม ในสหราชอาณาจักรเงินทุนประมาณครึ่งหนึ่งสำหรับมหาวิทยาลัยมาจากแหล่งเอกชน ดังนั้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา (ในปีการศึกษา 2020/2021) มหาวิทยาลัยในอังกฤษมีเงินกองทุนของภาคเอกชนลดลง 2.5 พันล้านปอนด์ ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วยค่าธรรมเนียมนักศึกษาต่างชาติ เพื่อเติมเต็มช่องว่างทางการเงินดังกล่าว HEIs จึงได้เรียกเก็บค่าเล่าเรียนเต็มจำนวนสำหรับนักศึกษาทั้งในและต่างประเทศในช่วงล็อกดาวน์ ส่งผลให้นักศึกษาประท้วงและเรียกร้องค่าธรรมเนียมคืน

4.0. The impact of UBC on digital and online learning

ผู้เขียนกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของการศึกษาทางไกลซึ่งเป็นเรื่องที่น่าตกใจในช่วงปิดเทอมฤดูใบไม้ผลิปี 2020 ที่ผ่านมา จากการสำรวจพบว่า ในปี 2556 HEIs ของยุโรปเกือบทั้งหมดผ่านการฝึกฝนการเรียนรู้ที่จะปรับปรุงทางด้านดิจิทัล และมากกว่าครึ่งหนึ่งที่วางแผนที่จะจัดหลักสูตรปริญญาผ่านทางออนไลน์ ดังนั้น ก่อนเกิดวิกฤตโควิด-19 ในภาพรวมจะเห็นได้ว่าเกิดการยอมรับการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมระบบดิจิทัลในระดับอุดมศึกษามาก่อนหน้านี้และค่อย ๆ พัฒนาขึ้น แต่ HEIs จำนวนมากยังคงวางแผนที่จะพัฒนาเพิ่มเติมแนวทางที่เป็นระบบและเชิงกลยุทธ์ในการ

เปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของการศึกษาระดับอุดมศึกษา จนถึงการมาเยือนของโรคระบาดโควิด-19 ที่บังคับให้พวกเขาต้องลงมือปฏิบัติอย่างฉับพลัน

4.1. การเพิ่มขึ้นของ Massively Open Online รายวิชา (MOOCs)

ในปี 2013 ผู้ให้บริการ MOOCs ได้เริ่มร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ปริญญาออนไลน์โปรแกรม ตั้งแต่นั้นมาโอกาสการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนอกระบบก็เกิดขึ้นมากมายและมีการใช้งาน MOOCs มากกว่า 70 แห่งทั่วโลก การรวมตัวของมหาวิทยาลัยหลายแห่งในด้านหลักสูตรและโปรแกรมของพวกเขาบนแพลตฟอร์ม MOOCs เดียวกันยังอำนวยความสะดวกในด้านความร่วมมือทางธุรกิจกับธุรกิจรูปแบบใหม่ที่สามารถทำให้นักศึกษาเป็นหุ้นส่วนโดยตรงกับนายจ้าง ผู้ให้บริการการศึกษาออนไลน์อย่าง 'StraighterLine' และ 'Udemy' กำลังเป็นผู้นำในด้านนี้ ยิ่งไปกว่านั้นยังมีการเสนอทางเลือกให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนแบบโอนย้ายหน่วยกิตได้

4.2. การพัฒนาและแนวโน้มในอนาคตของดิจิทัลและการเรียนออนไลน์

ถึงแม้ว่าจะมีการวิพากษ์วิจารณ์ในด้านการพัฒนาและแนวโน้มในอนาคตของดิจิทัลและการเรียนออนไลน์ แต่ตลาดเกี่ยวกับการฝึกอบรมหลังจากจบการศึกษายังคงมุ่งเน้นไปที่สถาบันอุดมศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ ซึ่งเติบโตขึ้นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา บริษัทต่าง ๆ และ HEIs ได้จัดการฝึกอบรมหลังจากจบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเป็นแหล่งที่มาของรายได้ในช่วงการแพร่ระบาดโควิด-19 จนทำให้หลักสูตรการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นตลาดที่มีการแข่งขันสูงในสหรัฐอเมริกา ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยชั้นนำหลายแห่ง เช่น Princeton University หรือ Williams College ได้ลดค่าเล่าเรียนสำหรับระดับปริญญาโททางด้านดิจิทัลและโปรแกรมการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้มากขึ้น

5.0. Conclusions

ผู้เขียนได้สะท้อนภาพรวมตั้งแต่จุดเริ่มต้นของการระบาดของโควิด-19 ในฤดูใบไม้ผลิ 2020 ซึ่ง HEIs ได้ระงับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนและการอบรม เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของไวรัสระหว่างนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งนับได้ว่าเป็นการขับเคลื่อนครั้งสำคัญที่ก่อให้เกิดการศึกษาและการฝึกอบรมระบบดิจิทัล ในขณะที่ HEIs ต้องเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านเทคโนโลยี การศึกษา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม HEIs ค่อนข้างได้รับผลกระทบในเชิงบวกสำหรับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างการเรียนรู้แบบดิจิทัลและออนไลน์ในครั้งนี้จากการสำรวจล่าสุดพบว่าในยุโรป HEIs ส่วนใหญ่ได้ยืนยันว่ามีแผนที่จะยกระดับความสามารถทางดิจิทัลถึงร้อยละ 75 และมีการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ถึงร้อยละ 92 ในช่วงการระบาดของโควิด-19

โดยสรุป

ผู้วิจารณ์หนังสือเห็นด้วยกับผู้เขียนที่ว่า จากนี้เป็นต้นไปชุดมาตรฐานและแนวทางคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกันเป็นหนึ่งเดียว บนพื้นฐานของการบูรณาการการเรียนรู้ดิจิทัลและออนไลน์สำหรับห้องเรียนและการฝึกอบรมจะมีความสำคัญมากขึ้น และผลกระทบจากช่วงแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้แสดงให้เห็นแล้วว่า HEIs นั้นมีศักยภาพที่แตกต่างกันอย่างมากในการสอนผ่านระบบทางไกลในปี 2020 ที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม 'ความปกติใหม่' ในด้านการจัดการเรียนรู้ดิจิทัลและออนไลน์นั้นจะมีอยู่ต่อไปอย่างถาวร ดังนั้นสถานศึกษาควรเร่งการปรับปรุงศักยภาพทางด้านดิจิทัลโดยมุ่งเน้นในการเข้าถึงนักศึกษาเป็นสำคัญ และควรมีระบบประกันคุณภาพในระบบดังกล่าว ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าวิกฤตโควิด-19 เป็นช่วงเวลาของ 'การทดลองระดับโลก' เกี่ยวกับคุณค่าของการเรียนรู้แบบดิจิทัลและออนไลน์สำหรับนักศึกษา นักการศึกษา HEIs และ UBC ดังนั้น นี่จึงเป็นหนังสืออีกเล่มหนึ่งที่ครู อาจารย์ นักการศึกษา และผู้กำหนดนโยบายทางการศึกษาไม่ควรพลาดเพราะเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้สามารถนำไปใช้เป็นส่วนสำคัญในการวิเคราะห์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนในอนาคต